

THE ARTIST IS PRESENT

MARINA ABRAMOVIC
2012

WAT ZIE JE?

Een donkerharige vrouw in een rode jurk zit op een houten stoel, aan een houten tafel. Regelmatig neemt iemand plaats tegenover haar. Er wordt niet gesproken. De artieste staart de persoon aan, ze toont geen reactie. Op de achtergrond zie je mensen aanschuiven. Ze nemen foto's van de performance.

Plots stapt een grijsjarige man in pak op haar af en neemt plaats op de stoel. Hij voelt zich schijnbaar ongemakkelijk. Plots breekt er emotie door op het gezicht van de artieste. Eerst herkenning, vervolgens ontroering. Enkele tranen rollen over haar wangen. Ze rijkt de armen naar hem uit. Het publiek applaudisseert.

ENKELE VRAGEN

Kan jij iemand aankijken (die je wel kent / niet kent) zonder enige emotie?
Waarom schuilt hier het falen?

DUIDING

Stilzitten tegenover een andere persoon - gekend of onbekend - zonder woorden, zonder aanraking of enige andere vorm van communicatie. Het is een ongemakkelijke situatie, en toch hield Marina Abramović dit tijdens haar performance gedurende drie maanden vol.

Toen ze de performance voor de overzichtstentoonstelling over haar werken in The Museum Of Modern Art in New York uitdacht, wist ze dat ze op het juiste pad zat toen ze bij de gedachte alleen een misselijk gevoel kreeg. Waar haar vorige werken vaak een vorm van zelfkastijding of zelfs zelfverminking bevatte, zou dit werk haar emotionele grenzen uittesten.

Tussen maart en mei 2010 zat ze elke dag, gedurende acht uur, op een stoel in het atrium van het museum. Geen moment was ze alleen. Elke dag stonden mensen urenlang aan te schuiven om tegenover haar plaats te nemen. Zelf noemde ze het een dialoog tussen energieën. Deelnemers praatten over een gevoel van verbondenheid, van transformatie. Er werd zelfs een blog gewijd aan de personen die, overmand door emotie, begonnen te huilen.
<http://marinaabramovicmademecry.tumblr.com>

Marina Abramović blijft tijdens alle contacten emotioneel, haast onaantastbaar. Behalve die ene keer wanneer haar ex-partner plots voor haar zat.

In 1976 leerde ze Ulay, een Duitse kunstenaar, kennen. Zowel op persoonlijk als artistiek vlak werd het duo onafscheidelijk. Vaak kleeften ze zich hetzelfde en spraken over hun relatie alsof ze deel uitmaakten van een tweehoofdige lichaam.

Hun performances zochten vaak ook deze spanning op. In *Breathing in/Breathing out* ademden ze elkaars lucht in tot ze ineens stikten. De relatie liep in 1988 af, tijdens een performance waarbij ze naar elkaar toe wandelden, ieder startend aan het andere uiteinde van de Chinese muur. Tijdens de performance sliep Ulay met een van de gidsen. Toen Ulay en Abramović elkaar ontmoetten halverwege, namen ze afscheid van elkaar en van hun relatie.

Na zoveel jaren zat deze man plots weer tegenover haar. Hoewel ze reeds geruime tijd getraind was om niet te reageren, lukt het haar niet om haar emoties te bedwingen. Als artieste faalt ze in dat moment, de performance wordt doorprikt. Maar in dat ogenblik zien we de kwetsbare mens in haar en dat ene moment raakt ons. Een glorieus falen, met andere woorden.

TECHNISCHE INFORMATIE

Tijdens de tentoonstelling wordt een fragment uit de documentaire *The artist is present* getoond.

© 2012 Show of Force LLC and Mudpuppy Films Inc.

OVER DE ARTIEST

Marina Abramović studeerde kunst aan de Academie van Belgrado (Joegoslavië). Ze is een pionier van performance art. Sommigen noemen haar zelfs de (groot)moeder van het genre. Ze gebruikt haar lichaam als onderwerp en als medium voor haar performances. Vaak overschrijdt ze de grenzen van haar lichaam: zowel fysiek als mentaal. Ze pijnigt zichzelf, put haar lichaam uit en zoekt het gevaar op. Tussen 1976 en 1988 werkte ze samen met haar partner Ulay, tot hun wegen scheidden.

MEER ONLINE

<http://www.marinaabramovic.com>

<http://marinafilm.com/>

<https://www.youtube.com/watch?v=sLbFugaFyAA>

<http://marinaabramovicmademecry.tumblr.com>